		I .
	ଧ କ	<u>ය</u>
< 9 0 × 9	มกศก ษ	ର୍ଷର ପ୍ରତ୍ର
มทสเ	スハルル	ขือ-สีกิล
0 7 1011	~ · · · · · · · · · · ·	

ปฏิบัติการ 5-6 การวิเคราะห์ข้อมูล 1 ตัวแปร โดยใช้สถิติเบื้องต้น การ หาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรโดยใช้สถิติอ้างอิง และการสร้างตัว แบบการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ปฏิบัติการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ฝึกการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับ 1 ตัวแปร และ การหาความสัมพันธ์ ของข้อมูลสำหรับ 2 ตัวแปร โดยใช้ two-sample t-test, anova, และ simple linear regression สรุปเนื้อหา

กราฟ box plot แสดงให้เห็นข้อมูลเชิงประจักษ์ วิธีการทางสถิติให้ค่า p-value และทำให้สร้างช่วง ความเชื่อมั่นได้ ช่วยให้การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มชัดเจนยิ่งขึ้น การเปรียบเทียบความ แตกต่างของค่าเฉลี่ยน้ำหนักแรกคลอดระหว่างการสูบบุหรี่ของแม่ ใช้สถิติ two sample t- test หรือ การ วิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (simple linear regression) ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ของน้ำหนักแรกคลอดระหว่างกลุ่มสีผิวของแม่ ใชสถิติ one-way ANOVA หรือ การวิเคราะห์การถดถอย อย่างง่าย

กรณีตัวแปรตามแบบปริมาณตัวแปรอิสระแบบกลุ่ม 2 ระดับ two sample t- test และ การถดถอย อย่างง่ายให้ค่า p-value เท่ากัน และกรณีตัวแปรตามแบบปริมาณตัวแปรอิสระแบบกลุ่มหลายระดับ (> 2 ระดับ) one-way ANOVA และ การถดถอยอย่างง่ายให้ค่า p-value เท่ากัน แต่การนำเสนอผลการวิเคราะห์ อยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบตัวแบบ การ แปลผล

แบบฝึกปฏิบัติการ

ใช้ข้อมูลตัวอย่าง ของนักวิจัยท่านหนึ่งต้องการศึกษาคุณลักาณะทางกายภาพของมนุษย์มี ความสัมพันธ์กับความฉลาดหรือ IQ ของหรือไม่รายละเอียดข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดของข้อมูล "iqsize.csv"

Variables	Descriptions
Response (y): PIQ	Performance IQ scores (PIQ) Wechsler Adult Intelligence Scale.
Brain	Brain size from MRI scans (given as count/10,000).
Height	Height in inches.
Weight	Weight in ponds. 1="106-140", 2=">140-160", 3=">160-190"
Gender	gender (1=male, 2=female)

จากข้อมูลข้างต้น ให้นักศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและตอบคำถามต่อไปนี้

- 1. ข้อมูล IQ มีค่าสังเกต.....ค่า และตัวแปร......ตัว
- 2. ตัวแปรตาม คือ......เป็นประเภท......
- 4. การวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปรตาม โดยใช้กราฟฮิสโตแกรม เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล
 Histogram of iq size

80 100 120 140 รูปที่ 1 แสดงการแจกแจงของตัวแปร ระดับ iq

อธิบายกราฟ

5. จงแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องในตารางที่ 2

้ ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น 1 ตัวแปร

Variables	Descriptive statistics	บอกชื่อ graph
ตัวแปรต่อเนื่อง: meai	n±sd	
piq (ตัวแปรตาม)		
mri		
height		
ตัวแปรกลุ่ม: n(%)		
Weight		
(105,140]		
(140,160]		
(160,192]		
Gender		
Male		
Female		
อธิบายผลจากตารางที่ 2	2	

6. จงทดสอบสอบสมมติฐานต่อไปนี้ กรณี univariate analysis

6.1 ทดสอบสมมิฐานระหว่างความฉลาด (piq) และ ขนาดของสมอง (brain)

```
ผลการวิเคราะห์
> mod0 <- lm(piq~brain, data=iq)
> summary(mod0)
Call:
lm(formula = piq ~ brain, data = iq)
Residuals:
           1Q Median 3Q Max
   Min
-40.077 -17.508 -2.095 17.097 41.571
Coefficients:
          Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 4.6519 43.7118 0.106 0.9158
            1.1766 0.4806 2.448 0.0194 *
brain
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 21.21 on 36 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.1427, Adjusted R-squared: 0.1189
F-statistic: 5.994 on 1 and 36 DF, p-value: 0.01935
                          Hypothesis testing
Н
Α
Τ
Ρ
C
```

6.2 ทดสอบสมมิฐานระหว่าง ความฉลาด (piq) และ ความสูง (height)

```
ผลการวิเคราะห์
> plot(iq$piq,iq$height)
> modl <- lm(piq~height, data=iq)
> summary(mod1)
Call:
lm(formula = piq ~ height, data = iq)
Residuals:
  Min 1Q Median 3Q Max
-42.20 -21.82 5.94 17.33 41.23
Coefficients:
           Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 147.4067 64.3498 2.291 0.0279 *
                       0.9389 -0.561 0.5780
height
           -0.5271
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 22.81 on 36 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.008678, Adjusted R-squared: -0.01886
F-statistic: 0.3151 on 1 and 36 DF, p-value: 0.578
                          Hypothesis testing
Н
Α
Τ
Ρ
\mathsf{C}
```

6.3 ทดสอบสมมิฐานระหว่าง ความฉลาด (piq) และ น้ำหนัก (weight)

ผลการวิเคราะห์
> oneway.test(iq\$piq~iq\$weight1, var.equal=T)
One-way analysis of means
data: iq\$piq and iq\$weight1 $F = 0.72188$, num df = 2, denom df = 35, p-value = 0.4929
Hypothesis testing
Н
A
Т
P
C

7. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายคู่

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายคู่ 2 ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	ค่าสถิติ	n valua	
ผาเทกาถยาฐ	ค่า mean±sd และค่า r	t-test/F-test	p-value	
mri				
height				
Weight				
(105,140]				
(140,160]				
(160,192]				

ตัวแปรตาม	ค่าสถิติ	p-value	
ค่า mean±sd และค่า r	t-test/F-test		

อธิบายผลจากตาร	รางที่ 3			
		 	•••••	

8. ผลการวิเคราะห์จากตัวแบบ linear regression

8.1 ผลการวิเคราะห์ full model

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ full models (multiple linear regression)

Determinants	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)		76.99	2.04	
brain		0.58	3.41	
height		1.27	-2.72	
weight1(140,160]				
weight1(160,192]				
gender1female				

จงระบุตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม	
จงระบุตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม	

8.2 ผลการคัดเลือกตัวแบบโดยวิธีของ "Backward"

ตารางที่ 5 ผลการคัดเลือกตัวแบบ โดยใช้วิธี back ward selection

```
Start: AIC=232.21
piq ~ brain + height + weight1 + gender1
          Df Sum of Sq RSS AIC
- weight1 2 447.0 12937 229.55
- gender1 1 666.6 13157 232.19 </br>
<none> 12490 232.21
- height 1 2877.1 15367 238.09
- brain 1 4547.4 17038 242.01
Step: AIC=229.55
piq ~ brain + height + gender1
         Df Sum of Sq RSS
- gender1 1 384.6 13322 228.66
                      12937 229.55
<none>
- height 1 3189.3 16127 235.92
- brain 1 5697.1 18634 241.42
Step: AIC=228.66
piq ~ brain + height
       Df Sum of Sq RSS AIC
<none> 13322 228.66
- height 1 2875.6 16198 234.09
- brain 1 5408.8 18731 239.61
Call:
lm(formula = piq ~ brain + height, data = iq)
Coefficients:
(Intercept)
                 brain height
   111.276
                 2.061
                              -2.730
```

จากตารางที่ 4 ค่า AIC ตั้งต้น คือ
จงระบุตัวแปรถูกคัดออกจากตัวแบบมีกี่ตัวอะไรบ้าง พร้อมทั้งแสดงเหตุผล
1

8.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวแบบที่เหมาะสมที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ตัวแบบที่ดีที่สุด

Determinants	Estimate	Std. Error	t-value	p-value
(Intercept)				
brain				
height				

จากตารางที่ 6 จงแสดงสมการเชิงเส้นของ estimated linear regression equation
อธิบายผลจากตารางที่ 6
ค่า R-squared ที่ได้จากตัวแบบพร้อมทั้งอธิบายผล
8.4 ผลการตรวจสอบตัวแบบ
Normal Q-Q
130
~]
T - 0866000000000000000000000000000000000
-2 -1 0 1 2
รูปที่ 2 กราฟความคลาดเคลื่อนกับ normal score
คำอธิบายรูปที่ 2

```
####### command in R
setwd("D:\\2566-1\\747-341\\data & command")
iq <- read.csv("iqsize.csv", header=T,sep=",")</pre>
library(epiDisplay)
str(iq) # structure data
names(iq) <- tolower(names(iq))</pre>
des(iq)
summ(ig) # for continuous variables
# data table
#View(iq)
# 1. การแจกแจงของตัวแปรตาม outcome distribution
summ(iq$piq)
hist(iq$piq, col="green",main="Histogram of iq size")
# 2. การแจกแจงของตัวแปรอิสระ determinants distribution and management
#continuous variables based on descriptive results
summ(iq$brain)
hist(iq$brain, col="pink")
shapiro.test(iq$brain)
summ(iq$height)
hist(iq$height, col="pink")
shapiro.test(iq$height)
summ(iq$weight)
hist(iq$weight, col="pink")
shapiro.test(iq$weight)
quantile(iq$weight) # การจัดกลุ่มใหม่ของตัวแปร น้ำหนัก
iq$weight1 <- cut(iq$weight, c(105.00,140.00,160.00,192.00))
tab1(iq$weight1, col=c("green","pink","yellow"))
```

```
# 2.1 การแปลงตัวแปร อิสระที่เป็น integer ให้เป็น factor Categorical variable based on
descriptive
tab1(iq$gender)
iq$gender1 <- factor(iq$gender)</pre>
levels(iq$gender1) <- c("male","female")</pre>
tab1(iq$gender1, col=c("blue","pink"))
# 3. การหาความสัมพันธ์รายคู่ ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม preliminary analysis
# relationship between outcome and determinants by t.test and simple linear
regression and graph
# campare mean, 2 groups
summ(iq$piq,by=iq$gender1)
t.test(iq$piq~iq$gender1, var.equal=T)
boxplot(iq$piq~iq$gender1, col=c("yellow","red"),main="iq size between gender")
summ(iq$piq,by=iq$weight1)
oneway.test(iq$piq~iq$weight1, var.equal=T)
boxplot(iq$piq~iq$weight1, col=c("yellow","red"),main="iq size between weight
group")
# simple linear regression, full model
cor(iq$piq,iq$brain)
plot(iq$piq,iq$brain)
mod0 <- lm(piq~brain, data=iq)
summary(mod0)
cor(iq$piq,iq$height)
plot(iq$piq,iq$height)
```

```
mod1 <- lm(piq~height, data=iq)
summary(mod1)

# 4. การสร้างตัวแบบการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ multiple linear regression, full model
mod <- lm(piq~brain+height+weight1+gender1, data=iq)
summary(mod)

# 5. การคัดเลือกตัวแบบที่เหมาะสมที่สุด
step(mod,direction = "backward")

# 6. ตัวแบบที่เหมาะสมที่สุด best model
mod4 <- lm(piq~brain+height, data=iq)
summary(mod4)
step(mod4,direction = "backward")

anova(mod4) # assess whether at least one predictor variable has a non-zero
coefficient

#Assess model
plot(mod4)
```